

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. birželio 9 d.
(OR. en)

10056/22

IXIM 160
JAI 851
COMIX 309

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms

Ankstesnio dokumento Nr.:	9300/22
------------------------------	---------

Dalykas:	ES informacinių sistemų įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu ir jų sąveikumo tam tikri aspektai – Tarybos išvados (2022 m. birželio 9–10 d.)
----------	--

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl ES informacinių sistemų įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu ir jų sąveikumo tam tikrų aspektų, kurias Teisingumo ir vidaus reikalų taryba patvirtino 2022 m. birželio 9–10 d. posėdyje.

Tarybos išvados dėl ES informacinių sistemų įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu ir jų sąveikumo tam tikrų aspektų

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

1. primindama, kad vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos tikslų – laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje užtikrinti aukštą savo piliečių saugumo lygį skatinant policijos bei teisminį bendradarbiavimą ir Sąjungos išorės sienų valdymą, vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo V antraštinės dalies nuostatomis;
2. pabrėždama, kad priemonės, kurių imamasi policijos bendradarbiavimui, teisminiam bendradarbiavimui ir Sąjungos išorės sienų valdymui stiprinti, turi atitikti proporcingumo ir subsidiarumo principus;
3. primindama, kad priemonių, skirtų piliečių saugumui laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje didinti, turi būti imamasi laikantis Sąjungos teisės ir nacionalinės teisės, ir jomis turi būti gerbiamos pagrindinės teisės, pripažįstamos visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, pavyzdžiui, teisė į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsaugą;
4. atsižvelgdama į tai, kad įgyvendinant ES informacines sistemas ir užtikrinant jų sąveikumą padedama siekti Sąjungos vidaus saugumo tikslų tiek, kiek sudaromos palankesnės sąlygos valstybių narių policijos ir teisminiam bendradarbiavimui, teroristinių ir kitų sunkių nusikaltimų prevencijai, atskleidimui, tyrimui ir baudžiamajam persekiojimui už juos, taip pat prisidedama prie išorės sienų valdymo, gerinant patikrinimų prie išorės sienų veiksmingumą ir efektyvumą, kovą su nelegalia imigracija ir migracijos srautų kontrolę;

5. pabrėždama, kad Šengeno informacinė sistema (SIS) padeda išlaikyti aukštą saugumo lygį Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, padėdama valstybių narių institucijoms, atsakingoms už nusikalstamų veikų prevenciją, atskleidimą, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą už jas arba bausmių vykdymą, taip pat sienų ir migracijos valdymą, vykdyti operatyvinį bendradarbiavimą;
6. primindama, kad atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurios tikslai – užkirsti kelią nelegaliai imigracijai, palengvinti migracijos srautų valdymą ir padėti nustatyti bet kurio asmens, kuris neatitinka arba nebeatitinka leidžiamo buvimo valstybių narių teritorijoje trukmės sąlygų, tapatybę, taip pat prisidėti prie teroristinių ar kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo, – prisidės prie veiksmingo Sąjungos išorės sienų valdymo, nes ja užtikrinama aukšto lygio apsauga;
7. pabrėždama, kad Europos paieškos portalas, bendra biometrinių duomenų atitikties nustatymo paslauga, bendra tapatybės duomenų saugykla (toliau – bendra TDS) ir daugybinių tapatybių detektorius yra kuriami kaip sąveikumo komponentai, siekiant prisidėti prie kovos su tapatybės klastojimu ir racionalizuoti prieigą prie tų sistemų teroristinių nusikaltimų ar kitų sunkių nusikaltimų prevencijos ir atskleidimo, taip pat Sąjungos išorės sienų valdymo ir kovos su nelegalia imigracija tikslais;
8. primindama, kad bendra TDS turi būti sukurta visų pirma siekiant sudaryti palankesnes sąlygas teisingai nustatyti asmenų, įskaitant nežinomus asmenis, kurie negali nurodyti savo tapatybės, tapatybę arba teisingai identifikuoti nenustatytos tapatybės žmogaus palaikus;

9. pabrėždama, kad Europos teisine sistema, kuria sukuriamos ES informacinės sistemos ir užtikrinamas jų sąveikumas:

- suteikiama galimybė tikslinių patikrinimų arba konkrečių patikrinimų tikslais vykdyti perspėjimus dėl asmenų ir daiktų,
- suteikiama galimybė bendroje TDS susipažinti su biometriniais duomenimis, o išimtiniais atvejais – raidiniais skaitmeniniais duomenimis,
- nustatoma, kad į SIS privaloma įvesti bent jau reglamentuojamą minimalų duomenų rinkinį ir kad kiti nustatyti duomenys taip pat turi būti įvedami į SIS, jei jų turima,
- valstybėms narėms suteikiami įgaliojimai naudoti daktiloskopinius duomenis ir tam tikromis sąlygomis taip pat SIS saugomas nuotraukas asmens, dėl kurio SIS paskelbtas perspėjimas, tapatybei nustatyti ir,
- kaip numatyta AIS reglamente, sienos apsaugos ir imigracijos institucijoms suteikiama galimybė atlikti paiešką naudojant pirštų atspaudų duomenis kartu su veido atvaizdu bet kurio trečiosios šalies piliečio tapatybei nustatyti;

primindama, kad visi šie susipažinimo su asmens duomenimis mechanizmai, įskaitant užklausas ES informacinėms sistemoms naudojant mobiliuosius sprendimus, ir toliau paliekami valstybių narių nuožiūrai;

10. todėl pažymėdama, kad valstybės narės pareiškia pasiryžimą įgyvendinti Europos teisinę sistemą, kuria sukuriamos ES informacinės sistemos ir užtikrinamas jų sąveikumas, ir rodo norą siekti, kad 9 punkte nurodytos galimybės ir priemonės būtų ryžtingai įgyvendinamos ilgesnės trukmės laikotarpiu,

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA:

11. PABRĖŽIA, jog svarbu, kad valstybės narės ryžtingai įgyvendintų ES informacinių sistemų funkcijas (tiek, kiek suteikiama galimybė jomis naudotis), kad būtų sudarytos sąlygos veiksmingam valstybių narių institucijų, atsakingų už nusikalstamų veikų prevenciją, atskleidimą, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą už jas arba bausmių vykdymą, sienų valdymą ir imigraciją, operatyviam bendradarbiavimui;
12. PRAŠO valstybių narių apsvarstyti, ar jų nacionalinės teisės aktais leidžiama naudotis 9 punkte nurodytomis įgyvendinimo galimybėmis ir priemonėmis, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos kuo veiksmingesniam valstybių narių institucijų, atsakingų už nusikalstamų veikų prevenciją, atskleidimą, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą už jas, sienų valdymą ir imigraciją, operatyviam bendradarbiavimui;

KALBANT APIE GALIMYBĘ ATLIKTI PAIEŠKĄ BENDROJE TDS,

13. PABRĖŽIA, kad paieškos bendroje TDS atlikimas yra tapatybės nustatymo priemonė, taikytina, kai valstybės narės institucija negali nustatyti asmens tapatybės, nes nėra kelionės dokumento ar kito patikimo to asmens tapatybę patvirtinančio dokumento, arba kai kyla abejonių dėl to asmens pateiktų tapatybės duomenų arba kelionės dokumentų autentiškumo ar jų turėtojo tapatybės, arba įvykus gaivalinei nelaimai, ekstremaliajam įvykiui ar teroristiniam išpuoliui, kai asmuo negali arba atsisako bendradarbiauti, arba kai valstybės narės institucija negali identifikuoti nenustatytos tapatybės žmogaus palaikų;
14. PRAŠO valstybių narių apsvarstyti, ar pagal jų nacionalinę teisę jų policijos institucijoms leidžiama, kai taikytina, pateikti užklausą bendrai TDS įvedus asmens biometrinius duomenis, kurie buvo vietoje nuskaityti atliekant tapatybės patikrinimą, pradėtą dalyvaujant tam asmeniui jo tapatybės nustatymo tikslu, taip pat apsvarstyti, ar užklausą bendrai TDS įvedus biometrinius duomenis būtų galima atlikti tais šešiais atvejais, kai Sąveikumo reglamente ši galimybė yra numatyta;

KALBANT APIE TIKSLINIŲ PATIKRINIMŲ IR KONKREČIŲ PATIKRINIMŲ ATLIKIMĄ
GAVUS PERSPĖJIMUS SIS,

15. PRIMENA, kad tiksliniai patikrinimai apima asmens apklausą, visų pirma remiantis konkrečia informacija ar klausimais, kuriuos perspėjimą pateikusi valstybė narė įtraukė į perspėjimą, ir kad ta apklausa vykdoma laikantis vykdančiosios valstybės narės nacionalinės teisės; kad atliekant konkrečius patikrinimus asmenys gali būti apieškomi ir gali būti atliekama transporto priemonių, laivų, orlaivių, konteinerių ir vežamų daiktų krata ir kad apieškos ir kratos atliekamos laikantis vykdančiosios valstybės narės nacionalinės teisės;
16. MANO, kad tikslinius ir konkrečius patikrinimus turėtų būti galima atlikti net ir tais atvejais, kai atitinkamam asmeniui vykdančiojoje valstybėje narėje netaikoma nacionalinė procedūra, jei tokie patikrinimai yra leidžiami pagal nacionalinę teisę;
17. PRIMENA, kad tais atvejais, kai pagal vykdančiosios valstybės narės nacionalinę teisę neleidžiama atlikti konkrečių patikrinimų, jie toje valstybėje narėje pakeičiami tiksliniais patikrinimais, ir kad jei pagal vykdančiosios valstybės narės nacionalinę teisę neleidžiama atlikti tikslinių patikrinimų, jie pakeičiami atsargiais patikrinimais;
18. PABRĖŽIA, kad galimybė vietoj tikslinių ir konkrečių patikrinimų atlikti atsargius patikrinimus turėtų būti įgyvendinama nedarant poveikio valstybių narių pareigai pateikti galutiniams naudotojams išduodančiųjų institucijų prašomą papildomą informaciją, susijusią atitinkamai su tiksliniu patikrinimu arba konkrečiu patikrinimu;
19. PAŽYMI, kad naudojant tikslinius ir konkrečius patikrinimus galėtų būti padidinta SIS teikiama pridėtinė vertė, valstybių narių institucijoms, atsakingoms už nusikalstamų veikų prevenciją, atskleidimą, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą už jas arba bausmių vykdymą, sienų valdymą ir imigraciją, vykdant operatyvinį bendradarbiavimą;
20. todėl PRAŠO valstybių narių visapusiškai naudotis atsargiais patikrinimais, tiksliniais patikrinimais ir konkrečiais patikrinimais laikantis jų nacionalinės teisės aktų ir procedūrų, net jei atitinkamam asmeniui nėra taikoma nacionalinė procedūra;

KALBANT APIE DUOMENŲ IŠ NACIONALINIŲ BYLŲ ĮVEDIMĄ Į SIS,

21. PRIMENA, kad reglamentuose nustatyta, jog į perspėjimą turi būti įvedami tam tikri raidiniai skaitmeniniai duomenys ir taip pat biometriniai duomenys, kai jų yra;
22. PABRĖŽIA, kad tokie turimi duomenys gali būti gaunami iš atitinkamų nacionalinių duomenų bazių, laikantis nacionalinės teisės aktų;
23. MANO, kad veiksmingas visų turimų duomenų įvedimas yra būtina veiksmingo valstybių narių institucijų, atsakingų už nusikalstamų veikų prevenciją, atskleidimą, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą už jas, sienų valdymą ir migraciją, operatyvinio bendradarbiavimo sąlyga;
24. PRAŠO valstybių narių apsvarstyti, ar pagal jų nacionalinę teisę leidžiama į SIS integruoti bet kokius nacionalinėse duomenų bazėse, kuriomis naudojasi ir prie kurių prieigą turi SIS naudojančios institucijos ir kurios yra susijusios su policijos, teisminiais, sienų ar migracijos klausimais, esančius duomenis;

KALBANT APIE BIOMETRINES UŽKLAUSAS, TEIKIAMAS SIS VIETOJE, VISUOMENĖS SAUGUMO MISIJŲ ARBA KOVOS SU NELEGALIA IMIGRACIJA KONTEKSTE,

25. PRIMENA, kad SIS reglamentais valstybėms narėms suteikiami įgaliojimai, viena vertus, naudoti SIS saugomus daktiloskopinius duomenis, veido atvaizdus ir nuotraukas, kad būtų patvirtinta atitiktis, ir, kita vertus, atlikti daktiloskopines užklausas SIS siekiant nustatyti, ar dėl asmens SIS yra įvestas perspėjimas naudojant kitą tapatybę, kartu įpareigojant jas atlikti daktiloskopines užklausas tais atvejais, kai asmens tapatybės neįmanoma nustatyti kitomis priemonėmis;
26. MANO, jog pageidautina, kad tokios biometrinės užklausos būtų atliekamos kuo greičiau, kad būtų užtikrintas veiksmingas galutinio naudotojo užduočių vykdymas, kartu užtikrinant tinkamą pusiausvyrą tarp reglamento tikslų ir pagrindinių teisių bei laisvių apsaugos;

27. PRIMENA, kad valstybių narių pareigūnai, atsakingi už visuomenės saugumą ir kovą su nelegalia imigracija, raginami atlikti biometrinę užklausą SIS pirmiau nurodytais tikslais;
28. MANO, jog pageidautina, kad tokiais atvejais ši biometrinė paieška būtų atliekama vietoje ir nedelsiant, naudojant atitinkamus mobiliuosius įrenginius, jei jų yra;
29. PRAŠO valstybių narių apsvastyti, ar pagal jų nacionalinę teisę leidžiama biometrinę paiešką SIS atlikti judant iš vienos vietos į kitą, siekiant patvirtinti tapatybę arba nustatyti tapatybę vykdant visuomenės saugumo misijas ir kovojant su nelegalia imigracija, jei asmens tapatybės neįmanoma nustatyti kitomis priemonėmis;

KALBANT APIE BIOMETRINES UŽKLAUSAS, TEIKIAMAS AIS VIETOJE, JUDANT IŠ VIENOS VIETOS Į KITĄ, KOVOS SU NELEGALIA IMIGRACIJA KONTEKSTE,

30. PRIMENA, kad pagal AIS reglamentą sienos apsaugos ir imigracijos institucijoms leidžiama atlikti paiešką naudojant (priklausomai nuo to, kas taikytina) pirštų atspaudų duomenis arba veido atvaizdą, arba pirštų atspaudų duomenis kartu su veido atvaizdu tik tam, kad būtų nustatyta bet kurio trečiosios šalies piliečio, kuris anksčiau į AIS galėjo būti įregistruotas naudojant kitą tapatybę arba kuris neatitinka ar nebeatitinka atvykimo į valstybių narių teritoriją arba gyvenimo joje sąlygų, tapatybė;
31. MANO, jog pageidautina, kad tokia paieška būtų atliekama kuo greičiau, kad būtų užtikrintas veiksmingas galutinio naudotojo užduočių vykdymas, kartu užtikrinant tinkamą pusiausvyrą tarp reglamento tikslų ir pagrindinių teisių bei laisvių apsaugos;
32. PRIMENA, jog tikėtina, kad valstybių narių pareigūnai, atsakingi už kovą su nelegalia imigracija, turės nustatyti trečiųjų šalių piliečių tapatybę vykdydami savo pareigas vietoje;

33. MANO, jog pageidautina, kad tokiais atvejais paieška sistemoje AIS naudojant pirštų atspaudų duomenis, veido atvaizdą arba pirštų atspaudų duomenis kartu su veido atvaizdu būtų atliekama vietoje ir nedelsiant, naudojant atitinkamus mobiliuosius įrenginius, jei jų yra;
34. PRAŠO valstybių narių apsvarstyti, ar pagal jų nacionalinės teisės aktus sienos apsaugos ir imigracijos institucijoms leidžiama atlikti mobilią paiešką naudojant pirštų atspaudus, veido atvaizdą arba pirštų atspaudų duomenis kartu su veido atvaizdu tik tam, kad vietoje ir nedelsiant būtų nustatyta bet kurio trečiosios šalies piliečio, kuris anksčiau į AIS galėjo būti įregistruotas naudojant kitą tapatybę arba kuris neatitinka ar nebeatitinka atvykimo į valstybių narių teritoriją arba gyvenimo joje sąlygų, tapatybė.
-